

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM.

DIE IOVIS XXIV. MENSIS IANVARII,

M. IOANNE COMPLAINVILLE, Doctore Medico Moderatore.

Dantur in Medicina qualitates occultæ?

247

MVNDVS vnus, momento creatus; incorruptibilis; cælum licet corruptibile, quæ suo sinu contenta fouet, conspicienda præbet, Dei vel dzmonis, naturæ vel artis opera sunt, Naturam formarum beneficio, potentiarum naturalium, qualitarum actiuarum ab elementorum formis distinctarum, temperamenti quod *τόν τῶν* merito negant, sua obire munia certo certius est: hæc sensu, ratione, experientia, singulis vel omnibus explicantur: ille nullâ viâ in cognitionem deueniunt nostram: has Medicus artis non *ἐκ τῆς* minister, vt naturæ, ludos facit: illis vitur potissimum, vitæ sustinendæ, sanitati seruandæ restituendæ: vt in his, sic in alimentis & medicamentis occultum nihil.

ITA natui caloris, ab elementari malè distincti, in humido non reparabili permanio est, cuius *ῥίσις* & *μαζή* notæ sunt causæ: sanitatis, nōne & morbi *ἐμπίου*, ratio sensibilis: illius in temperie, vna qualitate ex actiuis, pluribus, proportionè, harmonia, minimè definienda, in legitima partium compositione, naturali carundem vnione essentia tota posita est: huius, in eorum recessu à statu naturæ, qui i morborum genus triplex constituit, simile, organicum, malè dissimulare dictum, commune: lubens non audio quos similis nomine, materiæ ac formæ morbos intelligere noui, quamuis, qui dicuntur totius substantiæ, morbos admittamus: nobis actionum corporis omnium vnica causa est ipsius *ῥίσις*, suis innouescens signis: huius immoderatione sola cerebrum cæterarum partium finem, cor, appetitus concupiscibilis vt irascibilis sedem, hepar, à quo & ab illis aliis in subsidium aliarum partium proficisci facultatem caue dicas, opera naturæ minis consentanea cedere: quæ extrema, nec alio, statim functiones omnimodè intercepti neminem latet.

VIS veneræ naturam à seminum diuersi hominum generis corruptione repetendam esse nulli nisi cui congenita mentis impotentia, dubium esse potest: similiter Elephantiasis, Scorbuto, Hippocrati non ignotus, rabies, veneno affecti, assumpto vel inflicto, sui causam non aliam quàm potentem humorum corruptelam sua symptomaticum specie palam omnibus faciunt: qui pestilentes febres, variolas, morbillos cum cæteris febribus ortum habere à putredine, nempe ex immoderatione aëris contractæ, vel ex prauo victu inducta negauerit, ipsum suos falsitatis sensus arguere prius oportet: epilepsia, quæ quo iure sacræ vocent, ipsique Deo vota nuncupent, scire parum refert, author est humor crassius, viscidus, cerebri ventriculos leuiter infarciens, atque opplens: An aura vel è pedis extremo ascendens ad cerebrum, epilepsiamque committens, oculi quid præferat? id quæ ratione fatendum non video; sternutationem quæ parua epilepsia non immerito dicitur, parere spiritum stimulantem nescius non sum: in tabe, quam inuidios inuoluisse, vel fascino inductam falsò clamat imperitum vulgus, plus oculi quàm in cæteris repetiti non arbitramur: morbi moræ longioris criminantur consultius ip sius radices altius infixas, causæ contumaciam, magnam virium infirmitatem, ægotantis errores.

LIMENTA, quæ lingua carne sua corpori sapit, naturam in qualitarum mixtura positam habent: inter hæc quæ alteri gratissima sunt, alterum auersari non mirum: singulis sua est & propria dispositio: tabescentibus, conualescentibus, affectis syncope succurrit non alijs quàm quæ celeritate coctionis, succi bonitate, amico calore, temperie contrarietate commendantur: vt medicamentorum alterantium, venenorum quæ vni parti sic & cæteris prosunt vel nocent: hæc & illa sensibili mutatione corpus afficiunt nostrum: non ab simili ratione medicamenta, à vi qua pollent purgandi dicta *καθάρσις*, humorum vacationem non electiue moluntur, à quibus, vt ab humoribus *ῥίσις* tempore, lacessita natura sese onere leuat: his simplicioribus quàm feliciter cedit ventribus, vel pluribus, sed in vsum præsentem tam citò & facillè quàm iucundè miscendis parandisque? Omnium ferè purgantium quæ in officinis composita seruantur, virtus, correctiuorum ad molem augendam & maius fastidium exhibendum duntaxat facientium congerie, mixtionis vetustate corrumpitur, languescit, vt plus damni sua qualitate, quàm euacuatione utilitatis afferant.

CANTHARIDES equè cæteris partibus ac vesicæ infensæ: non magis pulmonibus quàm reliquis bellum indixit lepus martinus, &c. Pæoniâ, pulmonariâ, hepaticâ, scolopendrio & cæteris, partibus omnibus consiluitur: lui Veneræ, cuius curatio ad chirurgorum tabernas, malis ægri rebus relegata est, elephantiasis, scorbuto, & chronicis, felicius medemur senâ, agarico, rheo, quàm mercurio & carnibus viperinis: bardanâ, iunipero & alijs indigenis equè bene ac farzaparilia & gualaco, quæ & scorbuto non crunt inferiora: in rabiem, mare salsedinem commodat, præterea nihil: centaurium minus vitæ fugam quàm febris fugam verius dixeris: pesti, nunquam sine febre, præcauendæ vix inquam apta theriaca, mithridatium, alkermes: quæ percurandæ pestifera sunt, vt omnia quæ falsò dicta circumferuntur sudorifica, & *καθάρσις* initio celebrata: Venæ sectio, quæq; refrigerant & exsiccant, antidotus tutissima: variolas, morbillos, lapide bezoardico, aquis stillatitijs nunquam cardiacis, lentium decocto impugmare noui est & calamitosum. Eorum obtusior sensus hominis cranio, qui ipsum epilepsia debellandè vel minimùm sufficere contendunt: Nulli prius affectui conferunt, ex auro, argento, fragmentis pretiosis, inscula, potiones, confectiones, electuaria quantumuis sedulo parata, mera Arabum luxuries & barbarorum libido, pharmacopeis opulenta, ægris lugenda & lutulenta succipit: vnguenti armarij magicas vires contemnimus: Apagæ peructæ Paracelsi *ἀντιπύρι* & *ῥίσις* turbæ, & aliorum decoctorum specifica omnia: quibus atrezo, nullius efficacie verba, characteres, figuras, epilepticorum annulos ex vngula ales: vt & mercurium calamo inclusum, vel arsenicum panno inuolutum ferico, colloque appensum pestis tempore: cætera *ῥίσις* quæ contra morbos non plus valent, quàm olim aduersus fascinum priapus, neuiquam moror. Mittamus circulatorum, fumivendulorum, tonsorum, anicularum figmenta, improbas artes; medicamentum, quod abditâ vi morbum vllum rescindat, non datur: nullum est quod morbos semper & quouis tempore sanet.

Ergo non dantur in Medicina qualitates occultæ?

Proponebat Lutetiæ IACOBVS MENDEL Castrotheodor. Schol. Archid. A. R. S. H. M. DC. XXX.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Sebastianus Rainssant.
M. Petrus Guenaut.
M. Nicolaus Brayer.

M. Cyprianus Hubant.
M. Guido Patin.
M. Iacobus Theuaz.

M. Mauritius de Monstrail.
M. Claudius de Pois.
M. Petrus le Conte.

